

IZHAJA VSAKI DAN
 vsaki ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
 Posamične štev. se prodajajo po 3 nvc. (6 stot.) v mnogih
 obsežnejših v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
 Pustoljni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
 ščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvc. (10 stot.).
SELAŠI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
 beseda. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm,
 smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po
 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
 naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, naj-
 manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
 V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
 za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na za-
 ročbo brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: cele-
 luno K 5.20, pol leta 2.60
 Vsi depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne franko-
 vana pisma se ne sprejemajo in v kopiji se ne vračajo.
 Naročnine, oglašne reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
 Miroslav lista „Edinost“. - Natisnila tiskarna konsorcija
 lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politič. društvo „Edinost“ sklicuje volilen

Shod

slovenskih MESTNIH volilcev
 za v petek
 ob 8 uri zvečer
 v veliko dvorano Narodnega doma.

OPOMBA. Radi nepredvidjenih ovir je gornji volilni shod, ki je bil sklican za sredo, preložen na petek zvečer.

Brzobjavne vesti.

Ogrski državni zbor.
 BUDIMPEŠTA 24. Zakonski načrt o lokalni železnici Požun-deželna meja je bil v sprejeti v tretjem čitanju. Potem je zbornica nadaljevala debato o predlogi glede kongruir. Govorilo je več govornikov, nakar je bila razprava prekinjena in odgodjena na petek. Sledile so interelacije.

BUDIMPEŠTA 24. Posl. Mezöffy (narodni socialist) je stavil na ministerskega predsednika interpelacijo, zakaj ministerski predsednik ne obvesti zbornice, v trenutku, ko se vsa dežela boji, da izbruhne vojna. Ministerski predsednik dr. Wekerle je odgovoril, da je avstroogrška vlada storila vse, da ohrani mir, da je kazala svojo miroljubnost do meje, preko katere ne more več iti, ne da bi kršila interese države, svojo čast in samozavest. (Živahno pritrdjevanje.) Minister je zaključil: Ko izjavljam, da smo te miroljubne namene kazali do skrajne meje in da smo tudi danes od istih preišojeni, moram ob enem zatrjevati, da bi bil delal le v škodo teh važnih interesov in miru samega, ako bi bil o tem neprestano podajal izjave. (Živahno pritrdjevanje.)

Izjavljam, da se prav sedaj vrše zadnji poskusi v smeri, da se ohrani mir. Poslanec Mezöffy se ni zadostil z odgovorom, zbornica je pa z veliko večino vsprejela odgovor na znanje.

Del. Šurmin je vprašal ministerskega predsednika, na kateri podlagi zamore opravičiti, da se v Hrvaški nadaljujejo absolutistične razmere. Na to je bila seja zaključena.

Pogreb grofa Dzieduszyckega.

DUNAJ 24. Pogreb bivšega ministra grofa Adalberta Dzieduszyckega v Jezupolu se bo vršil dne 27. t. m. ob 11. uri predpo-

ludne. — Cesarja bo na pogrebu zastopal viši komornik grof Gudemus.

Dr. Wekerle na Dunaju.
 BUDIMPEŠTA 24. (Ogr. biro). Ministerski predsednik dr. Wekerle je ob 5. uri v spremstvu načelnika tiskovnega urada dr. Kornelija Abrani-ja odpotoval na Dunaj.

† **Prelat Gabrijevčič.**
 GORICA 24. Umril je nocjo ob 8. uri prelat dr. Josip Gabrijevčič. Pogreb bo v soboto ob 10 in pol zjutraj.

Pokojni prelat dr. Gabrijevčič je bil rodom iz Plav pri Kanalu. Dolgo vrsto let je bil profesor in spiritual v goriškem centralnem bogoslovnem semenišču, od leta 1883 do lani je bil tudi vodja tega semenišča. Pokojnik je bil papežev komornik in prelat ter častni kanonik goriškega metropolitanskega kapitelja.

Otvoritev nove italijanske zbornice.

RIM 24. Kralj je danes s prestolnim govorom otvoril novo zakonodajno perijodo. Kraljeva rodbina je bila predmetom živahnih ovacij.

Černovice 24. „Run“ na tukajšnji hranilnico je ponehal.

RUSIJA.

Vojni minister odstopi.
 PETROGRD 24. Listi poročajo soglasno, da odstopi vojni minister Roediger in da postane njegov naslednik general Subomlinov.

Avstrijski državni zbor.

DUNAJ 24. Zbornica je nadaljevala razpravo nujnega predloga posl. Kramarja glede emisije zakladnic. Posl. Lecher je izjavil, da je postopanje vlade ustavno. Pot, ki jo je pokazal posl. Kramar, to je pot nujnega predloga, pa ni pripravna, da prinese primeren lek. Mnogo važneje je, da se vsa stvar izroči proračunskemu odseku. Govornik je svaril, naj se v sedanjem izredno resnem stanju položaju ne izživlja konflikta z vlado, do česar pride, ako se vnapreje nujni predlog. Govornik je naglašal potrebo, da se prav sedaj obrani ljudstvu parlament.

Posl. Gessman je povdarjal, da je mnogo važneje in pomembnejše kakor juridično in ustavnopravna stran, vprašanje, če je odredba finančnega ministra dobra, ako se je varovalo državno korist, Govornik je pokazal na izredno težke posledice, ki bi jih imela emisija rent za srednji stan, kmečki stan in državni kredit ter je naglašal, da vspeh emisije zakladnic najbolje dokazuje, da se ne more proti tej odredbi finančno-politično prigravarjati. Unanji položaj opravičuje postopanje zbornice. Govornik je najostreje kritikoval vedenje socialnih demokratov in pozivljali meščanske stranke na slog v svrhu, da se prepreči škodljiv upliv socialne demokracije.

Zbornica je nato odklonila nujni predlog Kramarjev. Za nujnost je glasovalo 191, proti nujnosti 236 poslancev.

Zbornica je potem v specijalni debati razpravljala zakon o živinskih boleznih. Razprava še ni dovršena. Koncem seje je posl. Kramar pritožil pri predsedniku radi aretacije posl. Prokeša. Predsednik Pattai je izjavil, da se je brzobjavno obrnil na okrajno sodišče v Miteku in da se mu od tam odgovorili, da

so poslanca že izpustili. Sicer pa obžaluje, da se je s posl. Prokešem tako postopalo. — Koncem seje je posl. Choc uložil interpelacijo glede govornice, češ, da se je nem. cesar v minolem tednu baje mudil na Dunaju. Seja je bila zaključena ob 7 in četrt uri zvečer. Prihodnja seja v petek ob 11. uri predpol.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb 23/3.
 „Pokret“ je izvedel od svojega beligradskega dopisnika vest, da je utis zagrebškega „veleizdajniškega“ procesa na vse beligradske kroge povsem ugoden. Od več strani mu je bilo rečeno, da se vedenju največjega dela Hrvatov v tem procesu izreka sploh vsa pohvala. Dolej se je v Belemgradu sodilo v obče, da je bila hrvaško-erbska koalicija le čim momentalne sile, sedaj pa so prišli do uverjenja, da Hrvatje iskreno čutstvujejo s Srbi za svobodo v Hrvatski in da smatrajo to jedinstvo kakor stalno narodno potrebo Hrvatov in Srbov. Neki visoki gospod je rekel dopisniku „Pokreta“, da si je baron Rauch s svojim proganjanjem Srbov pridobil veliko zaslugo za ujedinjenje Hrvatov in Srbov.

15. dan razprave.

Predsednik je otvoril razpravo ob 9. uri. Nadaljevalo se je zaslišavanje obtoženca Antona Srnića učitelja v Kirinu. Ko se mu votanti stavili nekoliko vprašanj, ga je državni pravdnik Accurti vprašal o srbskem grbu, ki so ga našli pri njem povodom hišne preiskave, nakar je obtoženec odgovoril, da je ta grb vezla njegova soproga v strokovni šoli v Karlovcih pod vodstvom hrvaške učiteljice. Drž. pravdnik Accurti: Grb sam na sebi ni sicer še nikako veleizdajstvo; ako je pa obtoženec občeval s svojimi soobtoženci dokler je bil na svobodi, potem je grb karakteristična pojava. — Nato je bil pozvan enajsti obtoženec, 30-letni učitelj M. Momčilović.

Obtoženec ni umel obtožnice in dosedaj sploh ni vedel, kaj je veleizdaja. — Člen je srbske samostalne stranke in na to je ponosen. Na splošno, pri vsakem obtožencu ponavljajoča se vprašanja (srbsko ime, grbi na steklenicah in čašah, srbske zastave, poljedelska društva, „Srpski Sokol“ itd.) je odgovarjal v enakem smislu, kakor njegovi že zaslišani soobtoženci. Slike kralja Petra ni videl na gumbih pri ljudstvu. Pred.: Ali pri inteligenci? Obtoženec Zivković (mej-klic): Vs a inteligenca okraja Vrginmosta je tukaj na zatožni klopi. (Gibanje med občinstvom). Drž. pravdnik: Ste-li imeli urni privesek s sliko kralja Petra? Obtož.: Da, in sem takoj rekel hišno preiskovalni komisiji, da sem ga izgubil, ker me je bilo sram, če bi se ga bilo našlo pri natančnejši hišni preiskavi in bi jaz ostal kakor lažnjivec. Medtem se ga ni našlo, marveč nekega družega s sliko sv. Jurja. — Pozvan je bil 38-letni pek iz Topuska D. Miljević.

Obtoženec ne ve, česa ga obtožujejo. Je člen izvrševalnega odbora srbske samostalne stranke. Nobena priča ne trdi, da bi se bil udeležil kakega shoda, čeprav obtožnica to

Gospodska zbornica.

DUNAJ 24. Gospodska zbornica je imela danes sejo. Baron Walterskirchen je poročal o rekrutni predlogi. Predloga je bila v drugem in tretjem čitanju soglasno brez debate vsprejeta.

zatrjuje. Preds. mu je pokazal iz obtožnice izpovedbo včeraj zaslišanega Malobabića, kjer je rečeno, da se Malobabić boji izdati, kar ve. Obtož.: Ko mu je (Malobabiću) preiskovalni sodnik Košutić prečital te besede iz obtožnice, je Malobabić takoj proti temu protestiral z besedami: To je prišlo iz Vašega žepa, na kar je Košutić molčal. Nadalje je rekel, da je opazil, kako se med ljudstvom razširjata ljubezen in sloga med Srbi in Hrvati, ne pa sovraštvo. — Na shodu v Topuskem, o katerem je v obtožnici mnogo govora, je bil tudi obtoževalna priča Babić. Ta je trdil, da ni bilo na shodu Srbov, ampak le Hrvatje, proti čemur so protestirali Hrvatje iz Siska, ne pa Srbi, kakor je [sedaj izpovedal Babić. Na vprašanje branitelja dr. Popovića, je obtoženec izjavil, da je uničen, odkar je bil aretiran. (Gibanje med občinstvom.) — Pozvan je bil 37-letni učitelj M. Barojević.

Obtoženec je najizobraženejši med obtoženimi ljudskimi učitelji. Prišel je s knjigami pod pazduho. Obtožnice ni umel. Je člen srbske samostalne stranke. Pojasnil je, zakaj da je ustanovljal gospodarska društva, kajti v tem je vsa moč ljudstva. Srbsko ime je zelo staro.

Kakor dokaz je navedel na pamet več zgodovinarjev in pesnikov. Naglašal je potrebo sloge Hrvatov in Srbov in navedel o tem izreke raznih hrvaških in srbskih zgodovinarjev, politikov in pesnikov. — Predsednik ga je prekinil, češ, da ne utegne vsega tega poslušati. Obtož.: Ako je imel drž. pravdnik časa, da nas je pet mesecev držal v zaporu, moram tudi jaz imeti časa, da se nekoliko minut branim. Preds.: Da, ali tukaj nismo v deželnem zboru. Branitelj dr. Popović je priglasil pritožbo ničnosti. Drž. pravdnik Accurti: Govori ven skozi okno. Branitelj dr. Popović: Vem prav točno kdo da govori tukaj skozi okno. Obtož. je navedel daljne dokaze za starost srbskega imena in cirilice. Preds. ga je prekinil. Bran. dr. Popović je priglasil ničnostno pritožbo. Preds. (k dr. Popoviću): Prepovedujem vam, da me prekinjate. Branitelj dr. Popović: Tudi proti tem besedam priglašam ničnostno pritožbo. Preds.: To je že roganje v sodni dvorani. Mi zamoremo izključiti branitelje od razprav. (Mrmranje med obtoženci).

Preds.: Mir! Vi ste tukaj obtoženi! — Obtož. je nadalje izjavil, da je bil sotrudnik več hrvaških nego srbskih listov. Preds.: Zakaj ni „Srbsko Kolo“ naglašalo kreposti našega vladarja, ki so večje nego kreposti kralja Petra? Obtož.: Ker naše ljudstvo pozna čednosti našega kralja že iz šolskih knjig. — Preds. je odredil poluren odmor. Po odmoru. Predsednik je proglasil

PODLISTEK.

Z bombami za svobodo.

— Povest iz makedonskega življenja. —
 Piše NIKO MINIO.

Ona dva sta zdrava in prinašam ti njiju pozdrave.
 Moja dobra oče in mati! V takih skrbeh sta radi mene!
 Sedaj ne več, ker znata, da si na varnem.

Na varnem sem pač, a sem kakor v ječi. Ves dan sva z ubogo Fatimo tu, in ne moreve nikamor, nego v ono jamo, skozi vrata, pri katerih si ti prišel sem. A v jami je tema in naju je strah. Ali za-me je že še, ker si me tudi ti privedel sem, in znam, da se mi ne more zgoditi nič hudega. Ali uboga Fatima je v vednem strahu, kaj se zgodi z njo.

Ko je Danica omenila Fatimo, se je Lazo obrnil proti strani, kjer je ta sedela, ter jej rekel:

Ne boj se, Fatima, ne zgodi se ti nič hudega. Odvedli smo te samo zato, ker je tvoj oče uplenil Danico. Cim torej tvoj oče Husejin-beg preneha s požiganjem krščanskih hiš in pobijanjem naših ljudi, se tudi ti zopet lahko povrneš v naročje svoje matere.

Ali res? Umeje se, da ti ne bom govoril neravnice.

Hvala bodi Allahu, je menila na to Fatima.

Danica pa je pošepnila tiho Lazu na uho.

Fatima je dobra deklica in medve sve se prav sprizajnila.

Lazo je ostal še nekaj časa pri deklicah, a potem je odšel istim potom, kakor je bil prišel.

XVIII.

Proti jutru je počela tresti Trajkovića mrzlica; počel je govoriti zmeden. Bledel je o Jelici, o Husejin-begu, o bombah, a najpogosteje so njegova usta ponavljala ime Fatima.

Ni bil ugrabil Fatime z namenom, da bi jo obdržal za se. Sploh ni nikdar mislil na kako žensko. Pa tudi sicer ni imel Trajkovića s Fatimo nikakega določnega namena. Uplenil jo je edino-le iz maščevanja, kakor je to tudi Lazo povedal Fatimi.

Po smrti Jelice se ni več brigal za ženske. Sploh pa skoro niti ni imel prilike, da bi kedaj videl žensko. Potikajoč se s svojo četo po visokih gorah in gosto zaraščenih gozdih, se je zglašil le redkokedaj mimogrede v kaki samotni stojčji koči.

A ko je držal Fatimo pred seboj na konju, ga je naenkrat obšlo neko posebno čustvo, slično čustvu, ki ga je obhajalo ta-

krat, ko se sestajal s svojo Jelico. A on je imel nalogo, da čuva življenje in imetje nešteti ljudij, zato ni niti utegnil, da bi se dalje ukvarjal s sličnimi mislimi.

Sele v onem trenutku, ko se je zgrudil teškoranjen na tla, ter mislil, da je slednjič vendar-le prišla ura, ko mu bo obračunati z življenjem, se je zopet spomnil na Fatimo. V onem trenutku ni videl v njej mohamedanke niti Husejin-begove hčerke; pred njegovimi duševnimi očmi je stala v onem trenutku samo ženska, mlada deklica Fatima, ki mu je provzročala tako prijetne občutke takrat, ko jo je držal pred seboj na konju, in v onem trenutku, ko je mislil, da je prišel njegov konec, ga je obšla nsenkrat skrb, da bi se tej mladi in lepi deklici dogodila kaka nesreča. Zato jo je priporočil Lazi z besedami:

Čuvaj Fatimo!

Čim je po prvi nezavesti zopet prišel za nekaj časa k zavesti, mu je bila Fatima vedno pred očmi. Rana mu je sicer provzročala velike bolečine, ali vendar je pozabljaj na to, ter mislil edino-le na Fatimo. Jezil se je, da mu ta turška deklica vedno zopet prihaja pred oči. Vendar se ni mogel iznebiti misli na Fatimo. In tedaj, ko ga je zopet obšla nezavest, je v stanju delirija, ki mu ga je provzročala mrzlica, neprestano izgovarjal ime Fatime.

Lazo, ki je, izmenjeva se s četnikom, prečul pol noči ob strani vojvode, je vprašal

hadžijo Hajrudima, ki se je zjutraj zglašil v jami, kaj se mu zdi, ali vojvoda preboli rano ali jej podleže.

Hadžija je zmajal z rameni ter rekel: Danes mi ni še možno, da bi i rekel sodbo. Vojvoda utegne ozdraviti, ali istotako tudi lahko podleže. Za zdaj mu bo treba pred vsem poskrbeti skrbno postrežbo.

Hadžija Hajrudim namreč ni bil učen samo v pismu, temveč se je razumel tudi na zdravljenje.

Bilo bi škoda za našega vojvodo, ako ne bi več ozdravil, je menil četnik.

Hadžija pa je odvrnil:

Vsekako, škoda bi bila velika! Kolikor bo v moji moči, storim, da rešim četi nje-nega vojvodo.

Potem se je obrnil k Lazu ter mu rekel: Ona deklica, ki je tukaj, namreč hči Črnopoljskega popa, bi lahko pomogla pri rešitvi iz Husejin-begovih rok, bo gotovo z veseljem stregla svojemu rešitelju.

Potem pa grem, da jo povprašam, če bi bila zadovoljna prevzeti nalogo postrežnice, ker mi moški res nismo za tak posel, je menil Lazo, ter odšel takoj po isti poti kakor prejšnji večer k Danici in Fatimi. Deklici sta ga že pričakovali. Takrat se je razveselila njegovega prihoda tudi Fatima. Saj je bil Lazo prvi, ki je v prinesel veselo novico, da se lahko povrne v naročje svoje matere. (Dalje).

sklep sodnega stola, s katerim se branitelj dr. Popovič obsoja v denarno globo 120 K in se mu žuga z izključenjem od braniteljstva. — Obtoženec je nadalje izjavil, da se mu hrvaški zgodovinarji in politiki, kakor n. pr. Kukuljevič, Gaj in drugi, zde v vprašanju srbskega imena in srbske zastave mnogo veče avtoritete nego pa različna obtoževalna priče kakor Klapeč in Hohn, ki hočejo pričati, da prej ni bilo Srbov. Preds.: To utegne biti res, vendar so sedaj mrtvi. Obtoženec je nadalje prav odločno tajil, da bi bil neki srbski major v njegovi navzočnosti trdil, da Hrvatska postane Srbija. Sicer pa je značilno, da vse obtoževalne priče pripadajo Frankovi stranki. — Drž. odvetnik Accurti je stavil potem nekoliko vprašanj o srbskih delavskih društvi. Med tem izpraševanjem je vstal že zaslišan pop Milč in je fiksal državnega odvetnika. Predsednik ga je zato ukloni. Obtož. Milč (kazaje na drž. pravdnika Accurtija): Sedem

mesecev me je držal v zaporu in potemtakem mi je težko, da ga žujem to govoriti. — Pozvan je bil štirinajsti obtoženec. 28-letni ljudski učitelj iz Perze Dušan Trbuhovič. Obtožnica ni umel. Predsednik mu je očitaj, da se je sam anonimno prijavil državnemu pravdniku le zato, da zamore obtoževalno pričo Šapo obdolžiti denunciacije. Obtož.: Potem bi spadal v blaznico, ne pa v ječo. Preds. mu je dalje očitaj, da je občeval z onimi obtoženci, od katerih trdi Nastič, da so člani revolucionarne organizacije. Obtoženec: Nu, sedaj občeujem tudi z vami (kazaje na predsednika). Preds.: Seveda, ali to je tukaj pred sodiščem. Preds. je dal potem prečitati privatno dopisovanje obtoženca z nekim prijateljem v Ameriki, ki vsebuje samo privatne stvari. Obtož.: Nu, to je najbolji dokaz, da ne pripadam nikaki revolucionarni organizaciji. Ob 2. uri je bila razprava prekinjena.

Dogodki na Balkanu.

Avstro-ogrsko-srbski spor.

V večeršnjem listu smo mogli zabeležiti na podlagi raznih vesti precejšnje zboljšanje položaja in rahlo nado, da ne pride do katastrofe. Optimisti so zopet nekoliko oživeli in javnost, ki silno trpi v neprestani nervoznosti, se je kar oddahnila. Najbolji dokaz, kako se vse prebivalstvo boji grozote vojne. Večerajšnje vesti, na podlagi katerih pišemo to poročilo, pa so — na žalost — zopet precej potisnile oživelno nado. Te vesti soglasno potrjuje, da je položaj velekritičen, akuten, in da je nevarnost vojne najbližja.

Vsa pozornost je sedaj obrnena diplomatskemu boju med Avstro-Ogrsko na eni in rusko in angleško diplomacijo na drugi strani. Avstrijski nemški časopisi pišejo zelo ojstro proti Angliji in Rusiji, češ, da sta ti dve državi krivi, da se je spor med Avstrijo in Srbijo tako poojstril. Angliji očitajo, da bi hotela Rusijo zapletati v vojno z Avstrijo, Rusiji pa, da želi vojne med Avstrijo in Srbijo, da bi potem mogla igrati vlogo zaščitnice in reševala balkanske narode in tako utrditi svoj vpliv na Balkanu.

Iz Budimpešte poročajo, da se avstrijska nota danes izroči Srbiji. Ta nota da ne bo imela še značaja ultimatum, ali sestavljena da je v jako energičnem tonu in — jasno. Iz istega vira javljajo tudi, da se ni moglo najti formule, ki bi zadovoljila Avstrijo, Rusijo in Srbijo. Neka dunajska vest pa hoče vedeti, da bo nota Avstrije izročena v 3 dneh, ko dobi dunajska vlada pričakovani odgovor od angleške vlade. Avstrijska nota da bo zahtevala od Srbije točen odgovor: da ali ne! Če ta odgovor ne bo zadovoljiv, pride v prvih dneh aprila do odločilnih dogodkov.

Vse te vesti napravljajo utis, da je ugasnjen zadnji tenki žarek nade do ohranitve miru. In vendar: kako težko se je privaditi na to misel!

BUDIMPEŠTA 24. Večina listov sodi položaj zelo resnim. „Pesti Naplo“ poroča z Dunaja: Mir je že umrl, vendar se noče tega še reči. Vodilni politiki monarhije so prepričani, da je treba sedaj s Srbijo obračunati, ker je to ob zadnjih okoliščinah lahko možno. Vojna bi svršila ob tako ugodnih okoliščinah, kakor morda nikdar več v bodočnosti. Radi tega se smatra radikalna rešitev vprašanja kakor jamstvo za bodočnost. — Tudi velesile vedo, da je posredovanje brezuspešno.

„Budapesti Naplo“ piše: Akcija Anglije se je ponesrečila. Potreba direktnega koraka monarhije v Belemgradu se zdi čim dalje bolj verojtna.

Avstrijski industrialci za carinsko zvezo z Balkanom.

DUNAJ 24. Na nekem shodu industrialcev se je krščanski-socijalec Heilingger vnovič bavil s sporom med Avstro-Ogrsko in Srbijo ter rekel: Mi Avstriji hočemo s Srbijo mir; toda če hočemo mir, ne smemo kakor agrarci propovedovati vojno proti Srbiji. Zatvoritev srbskih mej je škodljiva za javno gospodarstvo avstrijsko. Ker ni možno izvažati, zastaja industrijalna produkcija in v istem času se podražujejo živila. Bati se je, da bo v industriji zmanjkalo dela. Kaj koristijo vladine odredbe za povpeševanje izvoza, če pa mi zabranjujemo uvoz unanjih produktov in na ta način odvrčamo inozemstvo, da ne odjemlje naših proizvodov? Govornik jo rekel, da bi bila za Avstrijo in za Srbijo najboljša stvar carinska zveza, h kateri bi morale pristopiti Romunska, Bolgarska in Črnogora.

Vojno razpoloženje v Srbiji.

Iz Zagreba nam pišejo dne 23./III.: Današnji „Pokret“ je dobil od svojega specialnega dopisnika poročilo iz Zemuna in Belegrada. V Zemunu (na avstrijskih tleh) vlada grozno razburjenje radi predstoječega ultimatum. Mnoge rodbin se pripravljajo za beg iz strahu pred obstreljevanjem. Na belegradskih ulicah je razpoloženje vojno. Dragace je v ministerstvih, kjer je razpoloženje različno. Neki visoki uradnik v finančnem ministerstvu je rekel dopisniku zagrebškega lista, da vendar še ne veruje v vojno, ker bo Srbija slednjič morala vendar storiti to, kar bodo zahtevale vlasti. Te poslednje pa nočejo vojne. Velevlasti bodo vnovič sveto-

vale Srbiji, naj se opraviči pred Avstrijo, ali Srbija izbere seveda za to formo, ki ne bo poniževalna zanj. In ako bi se Avstrija tudi s tem ne zadovoljila, si vendar ni možno lahko misliti napovedi vojne le radi pomanjkanja formule. Avstrija ne more radi nedostarka forme pred vsem svetom prevzemati odgovornosti za krvavo vojno!

SRB IJA.

Še je nade za mir.

KOLIN 24. Neka berlinska brzovjaka Köln. Zeitung“ poroča: Zdi se, da pričenjajo ponehavati uplivi, ki so doslej delo sporazumljenja otežavali. Oblika formule, ki se jo predloži Srbiji, ni še sestavljena, pač pa se mnenja posredujočih vlasti v toliko strinjajo, da formula zadovolji Avstro-Ogrsko, da prestrže Srbiji vsako možnost za nove dvoumnosti in da bo motenje miru od strani Srbije izključeno. Ako v Belemgradu vsprejmejo izjavo brezpogojno, bi bilo to pripisati razumevanju, ki ga ima Rusija za sedanjí položaj. Izvolski bo zamogel za sodelovanje na mirovnem delu računati na zahvalo in priznanje pri vseh prijateljih miru.

Izjava ministrskega predsednika v skupščini.

BELIGRAD 24. Na današnji seji skupščine je ministrski predsednik Novaković odgovarjal na vprašanje staroradikalca Mišića o mobilizacijskih odredbah Avstro-Ogrske podal sledečo izjavo: Srbska vlada je, vpoštevaje sedanjí splošni položaj Evrope in dispozicijo velesil, z noto odposlano dne 10. t. m. vsem vlastim, potemtakem tudi Avstro-Ogrski izrazila svoja miroljubna stremjenja in svojo pripravljenost, da pritrdi maenju velesil glede bosansko-hercegovskega vprašanja. — Srbska nota je bila povsod dobro vsprejeta, razun na Dunaju in v Berlinu, kjer so se spodtkali le na nekaterih besedah note, čeravno niso ta besede v nikakem nasprotju z miroljubnimi stremljenji Srbije in z nje zaupanjem in pravičnost velesil. To je podlaga, na kateri je potem sledila avstro-ogrška nota, na katero je zopet odgovorila Srbija s svojo noto od 14. t. m. in po kateri se je obnovila akcija Srbije prijaznih vlasti, da se kar najhitreje poravnajo omenjene diference, ki so sicer le formalne narave. Vse velevlasti si prizadevajo, da obranijo mir, in ker so velesile evropsko sodišče, brez katerega se ne more ničesar dovršiti, se jim je Srbija poverila z vso odkritosrčnostjo. Danes je hvala Bogu vera velesil v ohranitev miru tako velika, da so izrazile željo, naj pokaže Srbija svojo miroljubnost tudi s tem, da ne prične z mobilizacijo, čeravno se o tem govori, in se smatra dopustnim, da mobilizira Avstro-Ogrsko, in čeravno se zdi, da bi Srbija imela prav, da odgovori na ta korak z enakimi odredbami. Kraljeva vlada, ki je nov korak velesil za poravnavo še ostalih diferenc med Srbijo in Avstro-Ogrsko vsprejela s popolnim zaupanjem, ni mogla drugače, nego da je ugodila tem željam po odgođenju mobilizacije. To so razlogi, ki so nagluli kraljevo vlado, da v vprašanju mobilizacije tako postopa. — Kraljeva vlada ima utemeljeno nado, da najdejo nje dispozicije za mir in nje skrb, da ugodí željam velesil, pri istih opravičeno uvaževanje in prinese to dobrih sadov. Toliko zamorem v sedanjem trenutku na stavljenju vprašanje odgovoriti.

Interpelant Mišić se z odgovorom ni zadovoljil. Izjavil je, da je njegovo vprašanje obstajalo v tem, ima-li vlada posebne razloge, da je proti mobilizacijskim odredbam Avstro-Ogrske tako indiferentna. Ministrski predsednik je odgovoril na povsem drugo vprašanje. Ako hoče ena država imeti vojno, se jej druga ne more izogniti. Srbija noče vojne.

Ministrski predsednik Novaković je odvrnil, da bi se zamoglo tako vprašanje postaviti le tedaj, ako bi bili na svetu le Avstro-Ogrska in Srbija. Med nami je pa tretji, namreč velesile. Trditve, da hoče Avstro-Ogrska vojno, se stavlja na podlagi neavtentičnih dat. Mi pa tudi vemo iz avtentičnega vira, da Avstro-Ogrska noče vojne, da so se celo na najmerodavnejšem mestu v Avstro-Ogrski izjavili za ohranitev miru. Interpelant je izjavil,

da se s tem odgovorom zadovoljuje.

Na vprašanje mladoradikalca Markovića je odgovoril ministrski predsednik Novaković, da ni doslej od Avstro-Ogrske srbski vladi došla na srbski odgovor od 14. t. m. nobena nova nota, da je Avstro-Ogrska celo po navetih velesil opustila odpoštati novo noto, dokler ni dovršena posredovalna akcija velesil.

Interpelant Marković je nato omenil, da je skupščina v znani resoluciji že določila stališče Srbije v bosansko-hercegovskem vprašanju. Govornik je radi tega želel o tem pojasniti je li vlada pripravljena, preden odgovori na avstro-ogrsko noto, da se posvetuje s skupščino, da bo srbska nota sestavljena v smislu resolucije skupščine. — Nadalje je vprašal Marković, kaki trgovinsko-politični odnošaji nastopijo s sosedno monarhijo po 31. marcu.

Ministrski predsednik Novaković je izjavil, da ukrene ministrski svet, čim dospe avstro-ogrška nota, potrebne odredbe. Prav tako je prerano, da se že sedaj spravlja na dan trgovinsko-politično vprašanje.

Skupščina je na to prešla na dnevni red ter je v prvem čitanju vsprejela zakonsko predlogo glede javnosti vojaškega sodstva.

HRVATSKA.

Strahovlada v Hrvatski.

Vlada barona Raucha je izdala na vse okrajne urade tajno naredbo, s katero se najstrožje prepoveduje vsako obdrževanje ne le javnih shodov, ampak tudi zaupnih sestankov. Ta odredba je baje v zvezi z „velezidajniškim“ procesom in z nevarnostjo vojne.

Vlada je suspendirala srbsko-pravoslavne gimnazijalne katehete Majstrovica v Gospiću zato, ker se je posluževal na gimnaziji cirilice, ki je po zakonu dovoljena, ali bila je prepovedana po neki vladni odredbi.

To je nago brezpravje, to je anarhija, to je vladna revolucija proti — zakonu. Zakon dovoljuje, vlada prepoveduje je svojimi odredbami. Vlada je, ki uči, da ni treba spoštovati zakona. Menijo-li mogotci na Hrvatskem, na Ogrskem in — v Avstriji, da takovi izgledi, tako nasilje, tako dušenje javnega mnenja z nezakonitimi sredstvi more ostati brez posledic za razpoloženje naroda? In ali so morda tako slepi, da menijo, da bodo posledice ugodne za monarhije?! Kogar hočejo bogovi uničiti, ga udarjajo s slepoto — pravi neki latinski pregovor.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Murri izobčen iz cerkve. — Iz Rima poročajo, da je kongregacija sv. Oficija izobčila znanega duhovnika Murri-ja iz katoliške cerkve.

Dnevne vesti.

Za slovensko obrtno šolo v Trstu. — Državni poslanec dr. Otokar Rybař, ki je že v minoli parlamentarni sezoni uložil predlog za ustanovitev slovenske obrtne šole v Trstu, je ta predlog na eni zadnjih sej ponovil.

Na volitve v predstojništvo Zavarovalnice proti nezgodam opozarjamo še enkrat dotične upravičence. Glasovnice morajo dospeti v roke komisije do zadnjega tega meseca do 4. ure popoldne. Zato je skrajni čas, da se glavnice določijo takoj predsedniku tukajšnjega volilnega odbora, odvetniku d.r.u. Slaviku (Narodni dom). Naš kandidat je Anton Jeriha, delavec pri Dvici Mariji v Polju, namestnik Fran Gomišček, delovodja v Solkanu. — Glasovnice mora podpisati delodajalec in en delavec kakor zaupnik delavcev.

Meje med „mojim in tvojim“ v Trstu. „L'Indipendente“ je pisal te dni:

Pred nekoliko dnevi je došla semkaj vest, da nekaj ruskih dijakov priredi za Velikonoč ali Binkošti potovanje na jug in da poleg „drugih mest“ obišejo tudi naše mesto.

Ruski dijaki so gotovo slabo informirani — saj je znano, od kod prihaja znanje geografije pri dijakih sploh — in več nego gotovo je, da so njihovo nevednost izkoristili Slovenci v „Narodnem domu“.

Naši dijaki naj bi prevzeli nalogo, da bi točno pojasnili po svoje ruskim dijakom meje med mojim in tvojim.

To seveda uljudno in dobrohotno. Ko so jih dobro poučili, naj bi jim tržaški dijaki iz razlogov kolegijskosti povedali, da jim je njihov obisk v našem mestu ljub in naj bi jim priredili vsprejem, ki ga zna prirejati vsakemu milemu tujcu „kulturno italijansko gostoljubje“.

Tako „Indipendente“, ki kar ne more priti iz megalomanije in — strahu. Vedno pada iz enega ekstreme v drugega: danes se baha, da je to ozemlje neoporečna posest Italijanov, podedovana od pradedov po zgodovini in tradicijah; jutri pa ga pretresa strah pred — tržaškimi Slovenci. Tak strah mu je tudi narekoval gorenji poziv. Boji se, da ruski dijaki izvedo o naših narodnih razmerah — resnico! Zato pa bi hotel, da bi jih italijanski dijaki vzeli v svojo sredo, jih konfidirali in kje internirali, kjer bi jim predavali mejo med slovenskim in italijanskim moje in tvoje! To bi bile informacije!

„Indipendente“ je morda menil, da se je s tem pozivom pokazal bogve kako modrega, v resnici pa se je pokazal — neumnega, ko ovaja se svojim pozivom, da bi bil Italijanom obisk Rusov mil in drag le tedaj, ako bi si dali ti „mili gostje“ zavezati oči, da bi videli le to, kar bi jim Italijani farbali, ne pa, ako bi s svojimi očmi gledali — realnost.

Z eno besedo: ruski gostje naj bi se dali od Italijanov nasamariti!

Res čudno, posebno, uprav italijansko gostoljubje to!

Strah, goli strah je porodil v „Indipendentu“ misel, da so Slovenci v „Narodnem domu“ že v stikih z ruskimi dijaki. To sicer ni res, pač pa smo uverjeni, da ruski dijaki ne zapuste Trsta samo z independentovskimi informacijami, a „Indipendentu“ moramo biti le hvaležni, da nas je pravočasno opozoril na svoje namene. A ker smo že tako lepo v razgovoru z „Indipendentom“, naj mu povemo še sodbo, ki jo je o neki priliki izrekel neki mož, ki igra v italijanskem taboru odlično vlogo o ljudeh ki pišejo v ta list tiste vsakodnevne — prismođarije, kakor je bila n. pr. ona o slovenskih služkinjah, ki igrajo v bogatih toaletah v „Narodnem domu“ vlogo elegantnih in odličnih dam! Menil je: gente degenerata — degenerirani ljudje.

Se nekaj interesantnega. „Indipendente“ je iz sebe radi misli, da ruski dijaki tudi Trst štejejo med jugoslovanska mesta. Tako misel označa on za ignoranco v geografiji. Bratec njegov, „Il Piccolo“, pa je v notici o obisku ruskih dijakov, povedal na kratko, da ruski dijaki obišejo razna jugoslovanska mesta in mej temi tudi Trst!! Niti besedice ni napisal „Piccolo“ proti tej igranci v geografiji!

Potemtakem je hotel tudi „Piccolo“ potajiti mej slovenskim in italijanskim „moje in tvoje!“

Kako to, da ni „Indipendente“ prijel „Piccola“ za ušesa?!

O te meje med slovenskim in italijanskim „moje in tvoje“ v Trstu! Koliko skrbi bodo še delale „Indipendentu“, dokler ne bodo končno uravnane pod nezadržljivem razvojem tržaških Slovencev!

Podpore rodbinam pozvanih pod orožje. Glasovni naredbi vojnega ministerstva imajo rodbine tistih pozvanih pod orožje, ki so že dovršili redno prezenčno službo, pravico do podpore od strani države.

Taka podpora gre soprogram, otrokom, starišem, starim očetom in materam, bratom in sestram, ako so jih po velikem delu hranili oni, ki so pozvani pod orožje.

Ta podpora sestoji v prispevku za vzdrževanje in za one, ki ne bivajo v lastni hiši, marveč plačuje najemščino, tudi v prispevku za stanarino.

Za vzdrževanje je določeno: za Trst 67 stot., za Goriško in Istro 63 stot., za Zader 60 stot., za Dalmacijo 56 stot. za vsako glavo na dan.

Prispevek za najemščino iznaša polovico prispevka za vzdrževanje. Otroci izpod 8 let imajo pravico do polovico te podpore.

Skupne podpore členom pozvanega pod orožje, oziroma pridržanega v vojaški službi, ne sme presegati zaslužka, ki ga je poprečno dobival v svojem bivališču.

Pravice do te podpore od strani države ne odpravljaja in ne manjša okolnost, da podpisane osebe dobivajo kako drugo podporo, občinsko ali privatno.

Prošnje je predložiti politični oblasti (v Trstu namestništvenemu svetovalcu, na deželi dotičnim okrajnim glavarstvom) in so oproščene kolka in poštnine. Ali na kuverti treba zapisati: „Zahteva podpore za potrebno rodbino pozvanega v vojaško službo. Na podlagi §. 20 zakona od 13. junija 1880 št. 70 drž. z. poštnine oproščeno“.

Za one, ki so bili pridržani v vojaški službi (toliko za one, ki so dovršili redno vojaško službo s 30. septembrom 1908, kolikor za one iz nadomestne rezerve, ki so bili pozvani pod orožje z dnem 1. oktobra, a niso bili odpušteni z dnem 28. novembra) gre podpora od 1. januarja 1909 dalje. Za one ps, ki so bili zopet pozvani pod orožje, od dneva, ko so zapustili svoje bivališče. Podpore se izplačujejo anticipando od 15 do 15 dni. Zaostale podpore se morejo zahtevati in likvidirati sedaj.

Rodbine, ki imajo pravico do teh podpor, naj jih zahtevajo.

Važna razsodba. Najvišje sodišče je razsodilo, da stranke, ki bi si rade najele kako stanovanje nimajo zakonite pravice ogledati si je, ako ne dovoli tega prejšnji najemnik, četudi je že odpovedal.

Novi Lloydov predsednik, bivši minister dr. Derschatta pride danes v Trst z brzovlakom državne železnice ob 11:20.

Par besedi tovarišem tobakararjem. Iz okolice se nam piše:

Čitajoc v „Edinosti“ o „slavnem“ načinu, s katerim so se proslavili ustanovitelji novega društva tobakararjev s tem, da so na nesramen način denuncirali tovariša Staniča, mi dajta mnogo misliti! Ljudje, ki nimajo z nadrobno prodajo tobaka nikakega interesa, hočejo zasesti mesta v odboru bodočega društva tobakararjev — in kakor kažejo znamenja — z namenom, ki ni preprijazen nam Slovincem!

Ker je gotovo, da se to društvo ustanovi in bo, ako pride v roke interesirancev, tudi mnogo koristilo vsem nam, je naša ne-

izogibna dolžnost, da se zganemo in se začnemo pripravljati na skupen nastop.

Ne mi in ne naši tovariši italijanske narodnosti ne smemo dopustiti, da bi vodili naše društvo ljudje, ki iščejo pri tem le svoje lastne koristi in ki bi menda radi, da se zopet obnovijo časi, ko je kak kapitalist imel po deset in več tobakaren!

Ker sem že pri peresu, naj mi bo dovoljeno vprašati glavno vodstvo, kako more dopuščati, da ni med uradništvom glavne zaloge tobaka niti ene osebe, ki bi bila zmožna slovenskega jezika? Menim, da so naši novci enakoveljavni z onimi laških tovarišev!! In pa napis nad glavno zalogo! Zakaj se ne ozira tudi na večino prebivalstva v deželi? Smo-li mi slovenski odjemalci manje vredni, ker se nas tako zapostavlja od strani c. kr. oblastev?!

Okočian.

Štiri vrste novih razglednic je izdala Gorenjčeva knjigarna. Te razglednice smo zelo pogrešali. Osobito pa so tuji bili v zadregi, ko so hoteli iz Trsta poslati svojcem kaj primernega. Nove razglednice so Trst s pogledom od svetilnika na morje in mesto, in z lepo Gorenjko v avbi ob levi; Trst s pomolom sv. Karla, cerkvi sv. Justa, nabrežjem, Miramarom, Narodnim domom, kanalom, borznim trgom in obrisom mesta; "Narodni dom" z vojaškim trgom in krasni Miramar z delom vrta in morskim nabrežjem. Priporočamo vsem, tukajšnjim in vsnjim Slovanom, naj se pri pošiljatih razglednic poslužujejo le Gorenjčevih razglednic, kakor tudi vseh predmetov, spadajočih v stroko knjigarstva in papirnice.

Josip Gorenjec je naš človek, ki nam je v kratki dobi, kar je med nami, preskrbel že marsikaj, česar se prej ni dobivalo v Trstu.

Knjigarna-papirnica se nahaja v ulici Valdirivo št. 40. — Svoji k svojim!

Tržaška mala kronika.

Kužna bolezen v parniku. Včeraj zjutraj ob 11. uri priplul je iz Aleksandrije Lloydov parnik "Semiramus" s 110 pasazerji. Rumena zastava, ki je plapolala na spodnjem jamboru, je dokazala, da je v parniku slučaj kužne bolezni. Takoj se je zdravstvena komisija podala na parnik in konstatirala, da je bila potnica IV. razreda Ida Prinčič iz Cerovega pri Gorici, 22-letna dojkica, bolna na konicah. Zategadelj niso dovolili parniku pristop v Brindisi. Zdravniki so natančno preiskovali vse potnike in našli vse pri najboljšem zdravju razun premogarja Blaževiča, ki je imel mrzlico. Zdravstveni ogleđ je trajal do 3. in pol popoldne, na kar se je sklenilo prepeljati Prinčičovo in Blaževiča v bolnišnico pri sv. M. Magdalen. Poskrbljeno je bilo za korenito desinfekcijo. Parniku so na to dovolili izkrcavanje.

V parniku se je tudi nahajal kuhar Josip Kostanjevič iz Vipave, star 37 let, ki je tekom vožnje kazal znake umobolnosti. — Brat Fran stanuje v ul. Belvedere št. 10, ga je vzel pod svoje oskrbo.

Nezgode pri delu. Josip Romanol, 47-letni zidar, stanujoč v ul. Madonina št. 8, vslužen pri gradnji "Credit"-palata, je včeraj padel pri delu z visočine nekoliko metrov in dobil razne, tudi notranje poškodbe. Sprejeli so ga v bolnišnico.

Zloben sin. Na zahtevo lastne matere Emilije je bil včeraj aretiran 16-letni Albert Chiappi iz Tržiča, stanujoč v ul. Majolica št. 5, ker jo je brutalno pretepel, ko mu ni hotela izročiti denarja za njegove razuzdanosti.

Nezgoda, 16-letni sladničar Alojzij Ivančič stanujoč v ul. Riborgo št. 6 je bil vsprejet v javno bolnišnico, ker si je nesrečno spodtaknil z lomil desni podlaket.

Poskus samomora. Razburjena vsled domačega prepira je 34-letna, v ul. S. Giusto št. 26 stanujoča Marija Cicconi izpila večeraj opoidne karbolne kiline. Poklicali so zdravnika rešilne postaje, ki je po prvem lečenju dal bolnico pripeljati v bolnišnico.

Koledar in vreme. — Danes: Oznanenje M. D. — Jutri: Emanuel sp. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 14.0 Cels. — Vreme včeraj: deloma jasno.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. V začetku lepo, potem motno.

Naše gledališče.

Danes ob 8. uri zvečer — zadnjič v tej sezoni — znamenita štiridejanska

»DRAMA ŠTIRIH REVNIH STEN«.

Delo znanega češkega dramatika Fr. Ad. Šuberta. — Dejanje se vrši na zapadnem Češkem med rudarskim ljudstvom, ki ga strogi gospodarji stiskajo socialno in narodno. Zlata je tem tujcem trn v peti češka narodna šola, ki jo hočejo za vsako ceno uničiti. Boj za to narodno last in pa boj "za delo" spravi pokonec vse trpine, da sklenejo složno stati rama ob rami. In pisatelj nam je postavil na eder lepo vrsto mojstersko orisanih junakov, s katerimi nehote delimo njihove ideale. Med njimi je tudi vrlo pogojen ženski lik, kateremu je umetnik posvetil še posebno pozornost. Ona — Tončka, Kralenčeva žena — je v začetku prav za prav tisti duh, ki giblje in žene naprej vse. Zato je tema znamenitejša in odsev pristne ženske duše, ko nastane v

njej preobrat: strah in drom, češ, da je ona gnala moža v smrt. Ni res to, ampak resnice v tem je toliko, da zremo pred seboj na deskah — med štirimi stenami — junaški par, o katerem moramo po pravici reči: dve telesi in ena duša. Kralenka bo igral Verovšek, Tončko pa Danilova. — Pa tudi nejnunaški, nam nesimpatični obrazi so tako fino izdelani, da moramo občudovati pisatelja. To je zlasti širokoustni, pa boječi Veverka (Vable), leni in cinično egoistični Brouzda (Viktor) ter zlobni duh drame — Merfajt (Rajner). Z ozirom na dramo, na dosedanji dobri uprizoritvi in na socialno aktualnost idej igre je pričakovati nocoj najboljše udeležbe tako izmed izobražencev kakor iz širših slojev. Z ozirom na to so tudi cene znatno znižane.

V nedeljo 28. t. m. ob 8. uri zvečer se uprizedi prvič in zadnjič v sezoni velezabavna in komična tridejanska "Enajsta zapoved". Spisal jo je Šamberk.

Ob tej priliki še enkrat opozarjamo na izredni občni zbor "Dramatičnega društva", ki se bo vršil v soboto dne 27. t. m. ob 8. in pol zvečer v "Trgovsko-izobraževalnem društvu" via S. Francesco št. 2, I. nadstr. in sicer v šolski sobi družbe sv. Cir. in Met. Radi važnosti predmeta, tičočega se priprav za prihodnjo sezono, je želeli in pričakovati najboljše udeležbe.

Tržaška gledališča:

SLOVENSKO GLEDALIŠČE. Drevi ob 8. uri Šubertova socialna igra "Drama štirih revnih sten".

VERDI. Danes se bo vršila toli pričakovana premijera slavne R. Strausove opere "Salome". Glavno vlogo igra svetovna umetnica Gemma Bellincioni. Opera dirigira M. o. Ferrari. Ta "muzikalna drama" obstaja iz enega dejanja in začne ob 8. uri in pol ter konča okolo 10. in četrt zvečer.

POLITEAMA ROSSETTI. — Sinočnji častni večer komika Musco je istemu doprinesel mnogo aplavza. — Danes dve predstavi.

FENIGE. Danes uprizedi cirkus Besini dve predstavi: ob 4. uri pop. in ob 8. uri zvečer. Na obeh predstavah nastopijo trije sloni.

EDEN. Danes bosta v tem zabavnem shajališču dve predstavi in sicer ob 3-30 pop. in ob 8-30 zvečer. — Na večerni predstavi nastopi v prvič dobra francoška pevka g. ca Galley, ki je bila pozvana nalašč kakor gost v to gledališče.

GLEDALIŠČNA DVORANA "APOLLO" alica Domenico Rossetti 4. Marijonetišična družba. — Danes (četrtak) predstava ob 5. in pol.

Društvene vesti.

Odborniki "Delavskega podp. društva" so tem potom javljeni, da se polnoštevilno udeležijo odborove seje dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer radi jako važnega dnevnega reda.

Odsek za fanfaro naznanja svojim členom, da se bo danes popoldne ob 3. uri vršil v rezervirani sobi kavarnе "Minerva" običajni pouk.

Izlet pešhodnega odseka, nameravani za dan 21. t. m., se bo vršil (v slučaju lepega vrememena) dane; ob 2. uri popoldne. Zbirališče: Kavarna "Minerva". Rednik: Viktor Bavčar.

Tržaško podporo in bralno društvo vabi svoje člene, da se gotovo vdeležijo volilnega sestanka, ki bo v nedeljo, dne 28. t. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih ul. Stadion št. 19. Volilni odsek.

Pevsko društvo "Ilirija" od Sv. Jakoba naznanja, da se je pričelo sedaj s poukom pesmi, ki se bodo peče na slavnosti 25-letnice pevskega društva "Slavec" v Ljubljani dne 27., 28. in 29. junija. Prosi se gg. pevce, da redno zahajajo k pevskim vajam, ker pesmi so zelo težke. Pevske vaje so ob torkih in petkih za možki zbor, ob sredah za ženski zbor. Sprejemajo se novi pevci in pevke.

Nar. delav. organizacija

Vsled volilnega shoda političnega društva "Edinost" jutri, dne 25. t. m. se prenese sestanek železničarjev, napovedan za isti dan v društvenih prostorih N. D. O. na ponedeljek, dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer.

Vesti iz Goriške.

— Redni občni zbor pevskega društva "Zorislava" v Sezani se bo vršil v nedeljo dne 28. sušca ob 2. uri popoldne v društveni sobi.

Pri bolnikih na ledvicah in seču lahko "Kufeke" kot živilo (zakuhan na vodi), prehrano z mlekom ne samo nadomesti dalj časa, nego dela tudi, kuhan na mleku, mlečno dieto za znosljivo in prijetno zdravljenje.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402 Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 13. Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih. Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrličke, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl. Gene nizke, da se ni bati konkurence. HENRIK STIBELJ in drugi.

Ugodna prilika! Nova prodajalnica manifakturnega blaga

Eugenio Della Torre

prej agent tvrdk F. CASTELLITZ e Successori G. SCANTIMBURGO Trst, ulica Stadion 11, tik pekarnе Covacich.

Novi dohodi za pomladansko sezono.

Perkal, zefir, platno, Oxfordt za moške srajce, volнено blago, triži, blago za pohišstvo, in zavese.

Velika izbira perila za poročenke. GENE, DA SE NI BATI KONKURENCE.

Trgov.-obrtna zadruga v Trstu

VABILO

III. redni občni zbor

ki bo v torek, dne 6. aprila ob 9. uri zveč. v dvorani "Trgovsko-izobraževal. društva" ul. S. Francesco d' Assisi 2, I.

DNEVNI RED:

- 1. Poročilo načelstva.
- 2. Nadzorstva.
- 3. " o reviziji.
- 4. Potrjenje letnih računov.
- 5. Razdelitev čistega dobička.
- 6. Volitev načelstva.
- 7. " nadzorstva.
- 8. Slučajnosti.*)

Trst, dne 22. marca 1909.

NAČELSTVO.

*) OPOMBA. — 4 37 zadrughnih pravil: Vsak zadrughnik sme na občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu, a jih mora naznaniti pisneno načelstvu vsaj pet dni pred občnim zborom.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke Trst, via S. Giovanni 16, I. n. (zraven Restavracije Cooperativa ex Haeker) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i. t. d. Najdogovornejše cene.

Tržaško podpor. in bral društvo vabi na REDNI

občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, 4. aprila ob 2. in pol popol. — v društvenih prostorih — ulica Stadion šte. 19.

DNEVNI RED:

- 1. Pozdrav predsednika.
- 2. Poročilo tajnika.
- 3. Poročilo blagajnika.
- 4. Odobrenje računov za l. 1908.
- 5. Slučajnosti.
- 6. Volitev novega odbora.

Odbor.

Zaščitna znamka: "SIDRO" LINIMENT, CAPSICI Comp. nadomestek za Anker-Pain-Expeller je splošno priznano kakor najizvrstnejše holu-blažujoče mazilo pri prehlajenju itd. — Cena 80 stot., K 140 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega posvoda priljubljenega domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko: "SIDRO" potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. — Richter- a lekarna pri Zlatem levu v PRAGI ELIZABETINA ULICA šte. 5 (nora) Dnevno razpošiljanje.

G. Levi Minzi & Co. Nova in bogata zaloga vsakovrstnega POHIŠTVA Spalne in jedilne sobe na izbero. Najnovejši uzorci. Trst, Via dei Rettori št. 1 Telefon št. 71 Romano IV

Sadno drevje več tisoč lepih, visokoizgojenih hruck, jablan, češenj in breskev najplemenitejših vrst odda po nizki ceni takoj Vinarsko sadjarsko društvo v Rihenberku.

Umetni zobje ... Plombiranje zobov. Izdiranje zobov brez vsake bolečine v zobozdravniškem kabinetu Dr. J. Čermák in G. Zuscher TRST ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Odlikovana krojačnica August Štular Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad. (ZRAVEN GLAVNE POŠTE) Izvršuje vsakovrsne obleke najnov. mode (od 50 K naprej) in vsakovrsne uniforme. Bogata zaloga tu- in inoz. blaga in vseh predmetov, spadajočih v krojaško obrt. Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom DELO SOLIDNO

Okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani deluje od leta 1903.

V prvem upravnem letu je bilo rezerve K 624 07, v drugem je znašala K 1071 29, v tretjem letu K 1641 14, v četrtem letu K 2289 09, v petem letu K 3745 32.

V letu 1908 je bilo prejemkov K 116.808 87, stroškov pa K 116.784 86, torej je iznašal skupni denarni promet K 233.593 73.

Hranilne vloge so v letu 1908 iznašale 190.610 15, kapitalizovane obresti pa K 8018 03, skupaj K 198.628 18. — Posojila so iznašala K 197.248 03. Čistega dobička je v l. 1908, čeprav je bilo jako slabo leto, K 2146 69. — Od čistega dobička v letu 1907, ki je iznašal K 240 23, je lanski občni zbor dovolil 100 K v dobrodelne namene. Upati je, da tudi letos tako svoto obrne v dobrodelne namene.

Poslovanje okrajne hranilnice in posojilnice v Sežani je v dobrih in zanesljivih rokah, kajti vidi se, da ta zavod polagoma, a vstrajno napreduje; zato je tudi vse podpora vredre. Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 %, denar se posojuje na osebni kredit po 6 %, proti vknjižbi pa po 5 1/2 %. Posojilnica je član „Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani“. Občni zbor bo dne 4. aprila v Sežani ob 2. uri popoldne.

Vesti iz Istre.

Iz Kopra. Mika nas sicer, da bi se zopet povrnili h kontroverzi radi letošnjih predpustnih zabav naše „Zvezde“, v kateri prepis se je brez vsake koristi vmešal tudi ljubljanski „Slovenec“. Ali nočemo — čemu naj bi prilivali olja v ogenj!! Ne moremo si pa kaj, da ne bi konstatirali čuden preobrat pri „Slovencu“. Lani je ta list odsvetoval podpiranje „Zvezde“, ker ima to društvo po svojih pravih tudi pravico do prirejanja plesov; letos pa se je v „Slovencu“ očitalo dopisniku „Edinosti“, da ne govori še dovolj jasno o „sijajnih plesih“!! Lani je bil „Slovenec“ nasprotnik društva „Zvezda“, ker prireja tudi ples, letos jemlje to društvo v svojo zaščito: češ, da se od drugih strani ni dovolj hvalilo plesov tega društva!!

Mi pa nismo bili lani in nismo letos nasprotniki „Zvezde“. Ravno zato, ker smo prijatelji temu društvu in ker nas vodijo le dobri nameni, moramo obzaložavje konstatirati, da to društvo ni vršilo vseh nalog, prevzetih po pravilih: ni bilo koncertov s petjem, ni bilo glabe, ni bilo predstav, ni bilo predavanj; poučne poskuse drugih pa je celo z obstrukcijami oviralo. „Zvezda“ naj se povrne na pot, ki jo je nastopila ob ustanovitvi in vai jo bomo ljubili in podpirali.

Postni čas je tu. Izprašujemo svojo vest in spoznavajmo, koliko smo koristili dobri stvari in koliko smo — zamudili?! Ali je imel naš priprosti narod tu okrog dovolj duševne hrane, da povzdigne „srca kvišku“?! Storjenega je bilo — premalo! To je, mislimo, jasna beseda, ki naj zadostuje tudi „Slovencu“.

Spomlad je tu. Rojaki! Ven z društv mej narod! Ven v prijazne vasice in dajajte narodu prilike, da se seznanja z lepim in koristnim!

Te vrstice nam je diktiralo rodoljubno srce, ker želimo, da se vse naše delovanje in snovanje povrne z zgrešene poti v katero nas tišči neka struja.

V načelstvu „Čitalnice“ v Kopru, obstoječe že 29 let, so letos: Dr. Čadež, Dominco in Koščičel.

V načelstvu 3 leta obstoječe „Zvezde“ so: Vittori, Rudež, Jejičič, Troha.

V načelstvu „Istre“ so bili od ustanovitve: Jerman, Kočevar, Vizintin, Ahtik, Vovk, Klanjšček; letos pa so: Dominco, dr. Čadež, dr. Crece, Kakovšček, Kolenc, Klanjšček. Garancije za napredek torej dovolj.

Vesti iz Kranjske.

Plaz zasul delavca na Dovjem. Pri Belci je pet delavcev odkidovalo sneg blodov. Nad njimi se je utrgal plaz snega in zasul 60-letnega delavca Martina. Štirje navzoči mlaji delavci so odskočili, potem pa celo uro odkopavali sneg ter našli Martina mrtvega.

Nesreča v vevški papirnici. — V vevški papirnici je zagrabil transmissijski jermen 16 let starega Janeza Kobala iz Gorenjega Kašlja, zavrtel ga šestkrat okolu in mu glavo popolnoma zmečkal. Truplo so prepekljali v mrtvašnico k Devici Mariji v Polju.

Dr. Žerjav je tožilo drž. pravdnikstvo, češ, da je na shodu v Mestnem domu pozival zborovalce, naj dajo baronu Schwarzu na Belarjevo imenovanje brahialen odgovor. — Tozadovna razprava se je v šila v torek. Dr. Žerjav je bil obsojen ra 100 K.

Vesti iz Štajerske.

Stranka „zjedinjenih štajerskih Slovencev“ ima danes popoldne v Zgor. Radgoni skupni shod. Enake shode pripravlja stranka tudi po drugih krajih.

Surov mož. V Oplotnici je sunil zidar Bezenšek svojo ženo z nogo tako silno v trebuh, da je umrla vsled notranjih poškodb. Bezenška so zepri.

Iz gledališča v smrt. V nedeljo se je ustrelil v Celju Weggov trgovski pomočnik, Korošec. Mladi mož je bil še pri prvem dejanju neke predstave v gledališču, na to pa se je podal domov in se ustrelil. Vzrok je dosedaj neznan.

Legar se je zopet pojavil v posamičnih slučajih; 30 v celjski okolici in na Jelarjih.

MALI OGLASI: se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Krompir za seme R. za, Ida, Kamnik in druge vrste se vdobi v ulici S. Maurizio 2, Anton Vatovec.

Prodajna posestvo v Rccolu (glavna cesta) pripravno za vsako obrt. Zahteva se malo svoto na račun. Zglasiti se je v ulici Olmo 1. Gregorič. 589

Proda se ali da v najem radi bolezn prodajna jestvin ulica Giulia št. 7 pod ugodnimi pogoji. Zglasiti se je v ulici Olmo 1. Gregorič. 587

„Dornberški grad“ ulica Solitario 3, dobra kuhinja, najizbornejši dornberški in istrsko vino, sveže pivo. Najuljudneje se priporočam: Dornberžan. 286

Iščem gostino v najem ali na račun na deželi: položim kavčico. Ponudbe pod št. 582 na Inzeratni odd. Edinosti. 582

Ugodna prilika! Prodajo se novi Singerjevi stroji za družinsko uporabo, in aparati. Triletna garancija. K 64.—. Ulica S. Caterina št. 9, Dvorišče, skladišče 1, A. 584

Odda se soba meblirana, ul. Gaspare Gozzi št. 3, II. vrata št. 5. 580

Pozor. Pristno vipavsko vino svojega lastnega pridelka po 64 stotink liter (na debelo po dogovoru) se toči v ulici della Guardia št. 11. Priporočam se udani Anton Pečenko, iz Brji pri Ribemberku. 553

Mleko v večji ali manji množini oddaja z 1. aprilom nadalje mlekarne franko državnim kolodvor Trst. Ponudbe na Inzeratni oddelek Edinosti pod „Mlekarne“. 563

Moške obleke dežniki, zavese, pogrnjina in preproge se prodaja na mesečne ali tedenske obroke. Madonnina 43, I. nadstropje. Zmerne cene. 599

NAZNANILO. Naznanjam cenjenim odjemalcem, da odprem dne 29. t. m. Prodajalnico manufaktur. blaga in drobnih predmetov v ulici Rojano št. 2 (hiša Tuzzi) Ista bo preskrbljena z vsemi potrebščinami in blagom sezone po cenah brez konkurence. V nadi, da me bo slavno občinstvo v obilem številu počaščalo bilježim udani Angelo Cantoni.

.: Eugenia Cossovel .: prej ravnateljica Tržaškega grafič. zavoda (Stabilimento grafico Triestino ex A. G. Salom) časti se naznaniti slav. občinstvu in cenj. klijentom, da je odprla v ulici delle Poste št. 6 Prodajalnico novih in rabljenih pisalnih strojev vseh zistemov. Aparati reprodukerji vseh zistemov. — Potrebščine. — Čiščenje in poprave. — Pečati in table. Gramofoni in slovenske, italijanske in nemške plošče fini in navadni iz najboljših tovarn. — MENJAVA RABLJENIH PLOŠČ. — Telefon 6-82.

Spomlad. novosti izgotovljenih oblek za dame gospode in otroke Bohinec & Co. Via delle Torri 2 TRST Via S. Lazzaro 17 (za cerkvijo sv. Antona novega) Obleke po meri. Točna postrežba. - Velikanska zaloga. - Najnižje cene.

Zlata kolajna, visoko odlikovanje na mednarodni razstavi v Milanu leta 1906 SIRUP PAGLIANO Vpisana v italijanski vladni formakopeji — za ščičenje in krepčanje krvi. PROFESORJA ERNESTO PAGLIANO. Naše pravo je nepreklicno priznано od vikoje oblasti. Tokočina—prah—svalki (kroglice) Prodaja se v vseh glavnih lekarnah. (Za Avstro-Ogrsko M. LANG — TRST) Neapelj NB. Pazite na ponarejanja. — Zahtevajte našo tovarniško znamko (modro, rudeče, zlato). Nimamo podružnic. Neapelj Naslovljati Prof. ERNESTO PAGLIANO — Calata San Marco 4

Mladienič lepe zunanosti, išče službo poltežaka ali sluge v kaki pisarni. Govori slovensko, nemško in italijansko. Ponudbe pod „E. P.“ na Inzeratni odd. Edinosti. 816

Zaloga vipavskega in istrskega vina od 24 do 28 kron od 56 lit. naprej. Anton Kette, Opčine št. 169. 14

Za 20 kron odda se takoj v najem meblirana soba, tudi hrano, cena po dogovoru. Via dei Fabbri (tik cerkve sv. Antona starega) št. 1, I. nadstropje. 717

Sprejme se takoj izučena 16 letnega pomočnika za prodajalno jestvin. M a h n i č, Razovica. 579

Proda se prodajalnica sadja, zelenjave, slaščic in raznih hišnih drobnarij, luč in ognišče na plin, via del Bosco 34. 583

F. Pertot urar I. vrste Trst, ul. delle Poste 9

Bogomil Pino bivši urar v Sežani ima svojo novo prodajalnico v TRSTU ul. Vinc. Bellini 13 nasproti cerkve svet. Antona novega Vsakovrstne verižice po pravih tov. cena

Restavracija Aurora Trst, ul. Giosue Carducci 13 Trg S. Giovanni Vsak večer od 7. do 12. ure zvečer KONCERT Vnebelj in prazniških MATTINE od 10. predp. do 1. pop. in od 4. do 12. Svira dobroznano društvo „SLAVUL“ obstoječe iz 6 dam in 3 gospev v kostumih, pod vodstvom gosp. V. REBERSKEGA, nalašč povabljeni iz Nemčije. — Gostilna je preskrbljena z izvrstno italijansko in nemško kuhinjo, kakor tudi z izbranim tuzemskim in tuzemskim vinom. Sprejmejo se naročila na kosilo in večerjo po zmernih cenah. Zajutrek po 28 stotink. V nadi, da me slavno občinstvo počasti v obilnem številu priporočam se udani Giovanni Caisutti, poslovođa.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma. FILIJALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140. Izbor drog, barv, čopišev, pokostil, parfumov, šn. milo. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenege strupa, tamarinda, malinova itd. itd.

... Velika ... zaloga jajc Štajerskih, istrskih in furlanskih po konkurenčnih cenah. Specialiteta za hotele, restavracije, gostilne, mlekarne in prodajalnice kolonialnega blaga. TRST, ul. S. Giovanni 8 Postrežba na dom. — Dnevni dohodi.

ROKAVICE prve vrste iz usnja in blaga po jako zmernih cenah v PRODAJALNICI ROKAVIC

A. SUBMANN Trst, Corso 19 - Ustan. leta 1865.

ANTON SKERL mehanik, zapriseženi izvedenec TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11 Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“ Napeljava in zaloga električnih svonečkov, luči in prodaja gramofonov, sonofonov, in fonografov. Zaloga priprav za točni ples. Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripravkov po tovar. cenah. TELEFON št. 1734.

Aurelio Herbig Civilni geometer. — Avtorizovani zapriseženec Trst, Corso št. 30 sprejme merenja, ekskorporacije, instalacije toč. splošno vsa geometrična dela.

PASTIGLIE PRENDINI od ogolunjenega sladke škerje zasjedatelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu Počastovane s kolajnam in diplomo Zdravniško priporočane pri grihevu, kašlju hripavosti, kataru. Podeljujejo pevecem in govornikom čist glas. Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh najboljših lekarnah v Trstu in Evropi. Paziti je na nepoštena ponarejanja ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“.